

ármentesítő társulat igazgatója a városháza erkélyéről. A választóközönséghez intézett beszédét *Jagedics János* dr. ügyvéd tolmácsolta a szerbeknek.

A szavazás kilenc órakor kezdődött két helyiségben. A városházán a betűtől *m* betűig szavaztak a választók, a katolikus iskolában pedig *m* betűtől végig. A választási helyiségekbe külön ajtón mentek be a munkapártiak és külön ajtón a szerbek. A katolikus iskolában *Bayer Alajos* dr. ügyvéd elnökölte a választáson.

Már a kora reggeli órákban rendkívül élénk volt a város. Kocsisorok trappoltak végig az utcákon, amelyek zászlódiszben voltak. A város belső részében csaknem mindenütt *Tabakovich-zászló* lengett. A rendet az utcákon három század huszárság és *hatvan* csendőr tartotta fenn, ez utóbbiak *Fodor György* csendőrhadnagy vezetése alatt voltak ki.

Délután két óráig mind a két párt egyforma turnusokban szállította a szavazókat. Az arány feltizenkettőkor ez volt:

Tabakovich	260
Polit	260

Délután két órakor:

Tabakovich	410
Polit	402

Ezután a szerbek egyre gyöngültek. Délután három órakor a szavazatok állása ez volt:

Tabakovich	530
Polit	490

Két órával később *Tabakovich* már közel kétszáz szavazattal vezetett. A szerbek minden erejüket kifejtették, hogy behozzák a különbözetet, de a huszas turnusok gyéren szállingóztak csak, míg *Tabakovich* pártja szinte a választás végéig kitartott a huszas turnusokkal.

Hauser Károly báró választási elnök a városházán hat órára tüzte ki a zárórát, a katolikus iskolában *Bayer Alajos* dr. pedig 7 órára. Mind a két helyen nyolc óra tíz perckor fejeződött be a szavazás, majd kilenc órakor *Hauser Károly* báró kihirdette az eredményt a városháza erkélyéről. Eszerint *Tabakovich Miklós* összesen 1226, *Polit Mihály* dr. pedig 782 szavazatot kapott. Az elnök tehát *Tabakovich Miklóst* 444 szavazatlöbbséggel *Nagykikinda megválasztott országgyűlési képviselőjének jelentette ki*.

Kitörő éljenzés követte az elnök szavait, amely után *Tabakovich* lépett az erkélyre és beszédet intézett a választóközönséghez. Megköszönte a bizalmat, majd kijelentette, hogy minden igyekezetével azon lesz, hogy amit programjában ígért, azt híven megvalósítsa. Nagy tetszéssel találkozott az új képviselőnek az a bejelentése, hogy *Nagykikinda rövid időn belül honvédséget kap*. A város kulturális fejlesztése érdekében is minden lehetőet elkövet s rajta lesz, hogy a város főiskolát kapjon, továbbá, hogy a magyarság érdekében *szaporítsák az állami iskolákat*. Az ipar és kereskedelem felvirágoztatására a vasúti csatlakozások kiterjesztését helyezte kilátásba, továbbá mezőgazdasági és ipari intézmények létesítését.

Este tíz órakor a Nemzeti-szálló éttermében kétszáz terítékes lakoma volt az új képviselő tiszteletére. Az első felköszöntőt *Majinszky* polgármester mondotta a kormányra, a következő felköszöntő pedig *Tabakovichnak* szólt. Még számos beszéd hangzott el, amelyek legtöbbször az volt a konklúziója, hogy *Tabakovich megválasztása nemcsak az ő, hanem a nagykikindai magyarság diadalát jelenti a nagykikindai szerbekkel szemben*.

Kassán is a munkapárt győzött, még pedig imponáló fölényrel.

A kassai választás ma reggel 9 órakor vette kezdetét, teljes rendben. A választási elnök *Kribl Edgár* volt. A szavazás hat szavazó-bizottság előtt folyt, tízes csoportokban. Délelőtt tizenegy órakor a szavazatok

aránya még egyformán állott, mert mindkét párt könnyen bírta kiállítani a turnusokat.

Szalay László ellenzéki jelölt érdekében a Kassára érkezett ellenzéki képviselők nagy buzgalmat fejtettek ki, míg *Vargha Gyula* dr. államtitkár, a munkapárt jelöltje érdekében csupán a helybeliek korteskedtek.

Tizenegy óra körül mindkét jelöltre több mint háromszáz adták le szavazatukat.

Délelőtt tizenegy órakor a szavazatok aránya megváltozott.

Ekkor ugyanis

Szalaynak	400
Vargha Gyulának	510

szavazata volt. Ettől kezdve mind nagyobb volt *Vargha* előnye, úgy, hogy már kora délután tudni lehetett, hogy *Szalay* ellenzéki megbukott Kassán, dacára, hogy pártja bizonyosra vette győzelmét.

Varghára leadtak 1653 és *Szalayra* 950 szavazatot, így *Vargha Gyulát* 703 szótöbbséggel *kassai képviselővé választották*.

A nagybeteg Kossuth.

— Beszélgetés Kossuth Lajos Tóddal. —

(Saját tudósítónktól.) *Kossuth Ferenc* az elmúlt éjszakát rendkívül nyugtalanul töltötte. Egész éjszaka, — különösen éjfél után — nagy fájdalmai voltak és percre sem hunyta le a szemét, úgy, hogy a környezete sem pihent. Reggel felé a beteg fájdalmai némiképen csökkentek, de nagyon kevésbé és ekkor kis tejet is ivott.

Reggel fél kilenc órakor a beteget megvizsgálta *Müller Kálmán* báró, tíz órakor pedig megjelent *Angyán Béla* tanár is, akit *Müller* tanár konziliumot tartott. A beteg állapotát igen súlyosnak találták.

Délelőtt 11 órakor megjelent *Kossuth Ferenc* lakásán *Darányi Ignác*, akit azonban nem bocsátottak be *Kossuth Ferenc* betegágyához.

A *Délmagyarország* munkatársa ma délután beszélgetett *Kossuth Lajos* Tóddal.

— Csak annyit mondhatok, — mondotta *Kossuth Lajos* Tóddal, — hogy szegény bátyám állapota, sajnos, súlyosbodott, úgy, hogy ma már állapota igen-igen válságos. Semmit sem beszél, senkit sem fogad, benn voltam ugyan nála, láttam őt, de vele nem beszélhettem és ő sem szólt egy szót sem hozzám. Eddig úgy volt, hogy szegény bátyám szívós természete már sok krízist legyőzött, most azonban azt hiszem, hogy Isten kezében van a sorsa.

Ma délután háromnegyed 12 órakor *Kossuth Ferenc* állapotáról a következő orvosi jelentést adták ki:

Angyán Béla dr. és *Müller Kálmán* báró egyetemi professzorok ma délélt 11 órakor megvizsgálták a beteget és a konzilium eredményeképp megállapították, hogy a beteg állapota változatlanul súlyos. A bal tüdőben a pangás jelei mutatkoznak. Hőmérséklete 37.6, érverés 78, táplálékfelvétel mesterséges uton is minimális.

A délélt folyamán részint telefonon, részint személyesen a következők érdeklődtek *Kossuth Ferenc* állapota iránt: *Tisza István* gróf miniszterelnök, *Sándor János* belügyminiszter, *Hazai Samu* báró honvédelmi miniszter, *Andrássy Gyula* gróf Vigyázó *Ferenc*, *Darányi Ignác*, *Chorin Ferenc* és még sokan.

Miért jövedelmeznek keveset a városi földek.

— Vita a pénzügyi-bizottság ülésén. —

(Saját tudósítónktól.) A pénzügyi bizottság ma délután tartott ülésén érdekes vita fejlődött ki körül a kérdés körül, hogy mi az oka annak, hogy a városi földek csak minimális százalék jövedelmet hajtanak a városnak. A helytelen gazdasági politika az oka ennek, vagy más körülmények, amelyek útjában állanak annak, hogy a város a hetvenezer hold földjén belterjesebb gazdálkodást üzzön. A bizottsági tagok véleménye az volt, hogy a helytelen gazdasági politika. *Bokor Pál* helyettes polgármester ezzel szemben a természeti viszonyokkal igyekezett indokolni a földek kevés hozamát.

A város földbirtok-politikája úgy került szóba, hogy *Wimmer Fülöp* a zárószámadás ismertetése közben azt a kérdést intézte az elnökhöz, hogy mi a célja a számadatok felsorolásának. Pusztán azért hívták-e egybe a bizottságot, hogy ezt meghallgassa, vagy ezzel kapcsolatban más intenciók is vezették-e az elnököt.

Bokor Pál azt válaszolta, hogy a zárószámadás ismertetése azért szükséges, hogy a pénzügyi bizottság, mint véleményező szerv, véleményt mondjon, vajon szerinte az eddigi gazdálkodás megfelel-e a város érdekeinek. Teret kívántak engedni annak, hogy a bizottság tagjai a zárószámadásnak úgy a bevételi, mint a kiadási tételeinél megtehessék észrevételeiket.

Wimmer Fülöp köszönettel veszi tudomásul a felvilágosítást és azt kérdezi, mi az oka annak, hogy a városi földek bevételeit nem fokozzák, mert 70,000 hold föld után 1 millió és néhány százezer korona nagyon kevés jövedelem. Ez mindössze 36 millió korona tőkének felel meg, holott a földek értéke mégegyszer annyi. Állapítsa meg a tanács a földek átlag-értékét, vegyék fel ötven millió korona értékben azokat, de mindenestre törekedjék a hatóság arra, hogy a földek bevételei emelkedjenek, mert csak így lehet biztosítani a város fokozatos fejlesztését. Meggyőződése az, hogy a földek hozamát emelni lehet. A közlegelők körül folyó gazdálkodásra mutat rá. Tizenkétezer hold föld közlegelőnek teljesen fölösleges. Érdeklődött gazda-embereknél, akik maguk is elismerték, hogy a közlegelők egyharmada is elég lenne az állattenyésztésre.

Bokor Pál *Wimmer* szavaira reflektálva megjegyzi, hogy szó sem lehet 70,000 hold föld jövedelmezőségéről, mert ebből még nagyon sokat kell leszámítani. Kilencezer holdat tesznek ki az erdők...

Wimmer Fülöp: Azok is jövedelmeznek.

Bokor Pál ... azután le kell számítani a Fehér- és Fertőtavak környékét, úgy, hogy tulajdonképpen 55,000 katasztrális hold az a terület, amelynek a jövedelmezőségéről illetőleg hasznosításáról szó lehet. Ebből is 42,000 hold van hasznosítva adva, a többi legelőterület, gyakorlótér és a város területe. Ami a közlegelőket illeti, úgy áll a dolog, hogy még több kellene. A külső területen, különösen Felsőtanyán, állandóan több a legelőjóság, mint amennyit a föld elbir. Csúpan Alsótanyán nincsenek tulterhelve a közlegelők, ennek azonban az az oka, hogy az ottani legelők egyharmadrésze semmi táplálékot nem nyújt.

Wimmer Fülöp: Ép ezért kellene hasznosítani ezeket a területeket.

Bokor Pál azt mondja, hogy nem lehet, mert a hasznavehetetlen részek elszórtan fekszenek a legelő területén. De nagy akadályokba ütközne a közlegelők hasznosítása a földművelésügyi miniszternél is, aki az állattenyésztés érdekeire való tekintettel aligha járulna hozzá a hasznosításhoz.

Landesberg Mór a földek jobb és gazdaságosabb trágyázását sürgeti. Hivatkozik arra, hogy a Pallavieini-uradalom földbérlői szerződésileg kötelezve vannak a földek trá-